

Olvasási folyamatok: lélek, szabadság és együttműködés az Irodalom- és természetbarátok táborában

Kovács Enikő

Felmerülő kérdések

- Miért is szervezzük mi a tanárok a tábort?
 - Olvasás,
 - szerepjátékok,
 - vetélkedők.

Felmerülő kérdések

- A diákok miért jönnek a táborba?
 - „Hogy szórakozzak, és ne unatkozzak otthon.”
 - „A társaságért.”
 - „Mert szeretek új embereket megismerni.”
 - „ Mert szeretek olvasni, írókkal találkozni.”
 - „Itt vannak a barátaim, itt szórakozhatok, és nem volt kedvem otthon ülni.”

Olvasott regények (2011-2019)

- Lowry, Lois: Az emlékek őre;
- Gombos Péter: Vándorok;
- Nöstlinger, Christine: A cseregyerek;
- Berg Judit (Polgár Judit közreműködésével):
Alma – A sötét birodalom;
- Jeney Zoltán: Rév Fülöp;

Olvasott regények (2011-2019)

- Nógrádi Gábor: A mi Dózsánk;
- Teller, Janne: Semmi;
- Bosnyák Viktória: Tündérboszorkány;
- Linda Sue Park: Min mester inasa;
- Miklya Luzsányi Mónika: Cília árnyai;
- Wéber Anikó: El fogsz tűnni;
- Wéber Anikó: Az osztály vesztese.

Tanári álláspont

- „...az általános iskola alapvető feladata nem az irodalomtörténet oktatása, nem is a klasszikus műveltség közvetítése, hanem az olvasóvá, jó szövegértővé nevelés (...) Különösen az általános iskola felső tagozatán fontos, hogy nyissunk a ma népszerű olvasmányok felé. ”¹

¹Arató László: Olvasóvá nevelés és irodalomtanítás. In: Kié az olvasás? Tanulmányok az olvasóvá nevelésről. Magyar Olvasástársaság, Budapest, 2014.97.

Miért a regény műfaja?

- „A népszerű regények tanítása műfajelméleti-poétikai, kultúrszociológiai, etikai kérdések megbeszélésére, olvasói stratégiák begyakorlására is kitűnően alkalmas.”²

²Arató László (2014.97)

Elméleti háttér

- Olvasásról, szövegről, értelmezésről alkotott koncepció
 - hermeneutikai szempontok:
„A hermeneutika: értelmezéselmélet. A 20. században Heidegger és Gadamer felfogásában a hermeneutika magának az emberi létezésnek a kifejezéseként tételeződik.”³

³Orbán Gyöngyi: Háttérelemzések. Komp-Press Korunk Baráti Társaság, Kolozsvár, 2000.7.

Elméleti háttér

- Hermeneutikai nézőpontból az olvasás része egy dialogikus viszonynak, melyben megszólal a mű és az olvasó is. A dialógus ilyenforma elve szerint, a megértés csak ilyen keretek között valósulhat meg. A dialogikus olvasás nem lehet kényszerből végrehajtott olvasás, sokkal inkább „belemélyülő, benne elmerülő, meditatív olvasás”, amelyben nem vesz el az olvasás öröme, élvezete.⁴

⁴Orbán Gyöngyi (2000.7.)

A tábori gyakorlat.

A tevékenység leírása

- 2019-ben Wéber Anikónak két regényét olvastuk:
 - El fogsz tűnni – a 7-8. osztályosokkal,
 - Az osztály vesztese – az 5-6. osztályosokkal.

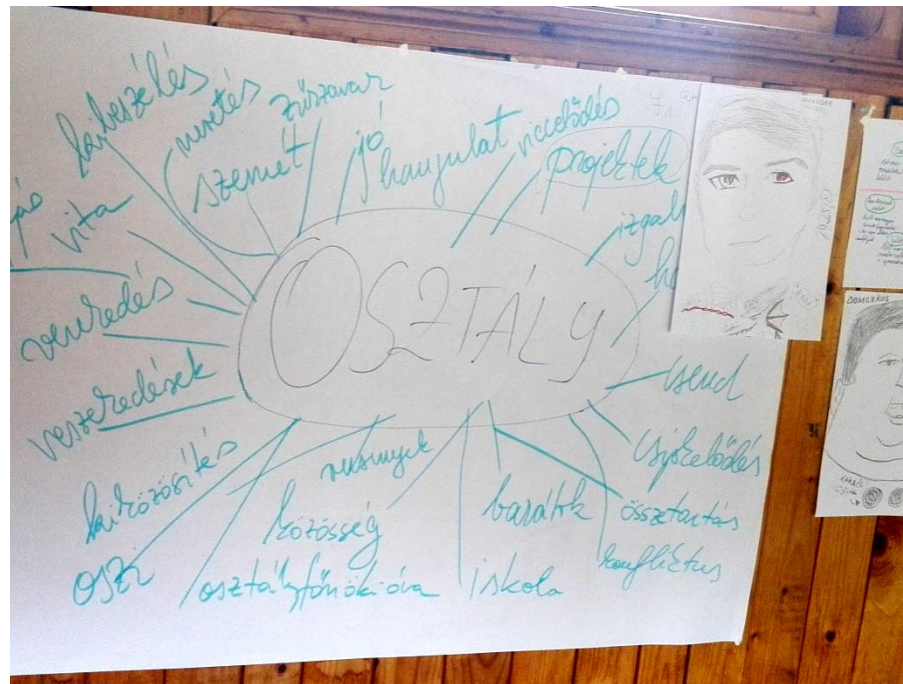
Feladattípusok, módszerek és tevékenységek

- Ismerkedési játékok⁵:
 - Beszélj magadról!
 - Közös mese,
 - Jóságos manó.
- Kedvenc könyv bemutatása.
- Csapatalakítás: Hajlított véleményvonal.

⁵http://ujalma.hu/wp-content/uploads/2012/01/jatekgyujtemeny_tanaroknak.pdf

Feladattípusok, módszerek és tevékenységek

- Bevezetés a regény teremtett világába: Pókhálóábra⁶ az osztály fogalmáról.

⁶http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/ti_holocaust_dra/pkhlbra.html

Feladattípusok, módszerek és tevékenységek

- Tartalmi kérdések – Megbeszélés és vita.
- A regény krimiszerűen szól egy ötödikes osztály mindennapjairól.
- A magyartanár a Facebook közösségi oldalon létrehozza Kukorica Jancsi profilját, amelyen megoszthatnak szövegeket, képeket, amelyek kapcsolatba hozhatók Petőfi Sándor főhősével.
- Elindul a regény bonyodalma, mert megjelenik egy olyan az osztályban készített fénykép, amelyen látható a táblára felírt Az osztály vesztese felirat, amely előtt egy minion jelmezes tanulót bántalmaz valószínű egyik osztálytársa. A képről nem derül ki, sem a tettes, sem az áldozat személye.

Feladattípusok, módszerek és tevékenységek

- Tartalmi kérdések – Megbeszélés és vita.
- A regény nyomon követi, hogy ki a tettes, de az igazán érdekes az, hogy miközben sorra kerülnek elő a lehetséges tettesek, meg a lehetséges áldozatok-, fény derül olyan témákra, amelyekről nem szoktunk beszélni: például a cigánygyerekek esete, az erőszak, a félelem, a szorongások, tanári viszonyulás mibenléte.

Feladattípusok, módszerek és tevékenységek

- Írásbeli és szóbeli feladattípusok:
 - Szereplőkről készített jellemtérképek: írott és szóban bemutatott formában.
 - Értelmező gyakorlatok: regényrészletek értelmezése.
 - Szövegalkotás: párbeszéd, monológ, leírás, könyvajánló írása, történetpiramis.

Feladattípusok, módszerek és tevékenységek

- Szerepjáték. Jelenetek bemutatása.

Feladattípusok, módszerek és tevékenységek

- Illusztráció, rajz készítése.

Írásbeli és szóbeli feladattípusok

- Lehet-e csak a tettei alapján valakit helyesen látni? Fejtsétek ki véleményeteket 8-10 sorban!
- Csapaton belül beszéljétek meg, hogy ti meg vagytok-e elégedve saját magatokkal!
- Soroljatok 2-3 példát olyan helyzetekre, amikor a hazugság fájdalmat takar!
- Értelmezzétek Fanni anyukájának szavait: „ha valakit túl sokat bántanak, lehet, hogy titokban szerelmesek belé.”

Írásbeli és szóbeli feladattípusok

- Mondjátok el, nektek van-e Facebook oldalak, és ha igen hogyan néz ki, miket posztoltok? Ki hozta létre? Megbeszélés.
- A hazugság mindig elítélendő? Vita.
- Írjátok a következő műfajok egyikében szerelmi vallomást egy lánynak, vagy egy fiúnak: vers, sms, levél!
- Ti ismeritek Valentin-napját? Milyen játékot találnátok ki e nappal kapcsolatosan iskolátokban? Írjátok le egy pár soros leíró szövegben!

Írásbeli és szóbeli feladattípusok

- Gyűjtsetek érveket, annak az állításnak a bizonyítására, hogy az igazság bármi áron ki kéne derüljön!
- Értelmezzétek pár sorban a kobold szavait: „Az igazság mindig annak az oldalán áll, aki épp beszél.”
- Ti mit tettetek volna Anti helyében? Érveljetek, hogy jól döntött vagy nem, hogy elárulta a vélt tettet?
- Értelmezzétek Balázs gondolatait: „Arra gondolt, hogy jól tette, hogy magára vállalta a büntetést, mert tettesként még mindig könnyebb itt állni, és belenézni apa dühös szemébe, mint áldozatként”.

Történetpiramis⁷

9 szó a saját véleményről

8 szó a megoldásról

7 szó egy harmadik eseményről

6 szó egy másik eseményről

5 szó az egyik eseményről

4 szó a problémáról

3 szó a helyszínrre

2 szó a jellemzésre

1 a főszereplő

⁷http://ujalma.hu/wp-content/uploads/2012/01/jatekgyujtemeny_tanaroknak.pdf

Könyvajánló

- „Egy szép, őszi nap egy váratlan fordulat zavarja meg az 5. A osztály békésen folydogáló életét. Valaki feltett a Facebookra egy képet, melyen egy minionjelmezbe öltözött alak – fiú vagy lány – látható a feje fölött ezzel a felirattal: „Az osztály vesztese”.

Mónika néni tajtékszik, senki nem ért semmit. Vajon ki a tettes? Ki van a maszk mögött? Kiderül Wéber Anikó kalandos regényéből, melyben egy napot több gyerek nézőpontjából ismerünk meg.

Ezt a könyvet 11 éven felülieknek ajánljuk.”

(Könyves Csirkék)

Köszönöm a figyelmet!

